

Julkinen

20.5.2017

Omaishoitajien tukea ei saa leikata

Hengitysliiton liittovaltuuston kevätkokous otti kantaa omaishoitolain uudistuksen seurauksiin: omaishoitajien tuen määrää ei tule vähentää, vaan päinvastoin siihen tulee satsata entistä enemmän.

Omaishoitolakia muutettiin 1.7.2016. Muutoksen tavoitteena oli lisätä omaishoitajien vapaita ja tukea siten heidän jaksamistaan. Lakiuudistuksen yhteydessä Hengitysliitto muistutti, että kuntien riittävät resurssit omaishoitajan vapaan aikaisen hoidettavan hoidon järjestämiseen on turvattava, jotta tosiasialliset mahdollisuudet vapaiden pitämiseen paranevat.

Lakimuutoksen myötä omaishoitajien sopimukset on useissa kunnissa uusittu. Julkisuudessa on käyty keskustelua ja kuultu omaishoitajien kertomuksia sopimusten heikennyksistä ja jopa lopettamisista. Hengitysliiton mielestä on kohtuutonta, että omaishoitosopimusten ehtoja huononnetaan kerralla merkittävästi tai lopetetaan.

Omaishoito on inhimillisesti arvokasta työtä ja yhteiskunnan kannalta edullinen tapa huolehtia pitkäaikaissairaiden hoidosta, erityisesti verrattuna ulkopuolisen avustajan palkkaamiseen tai ympärivuorokautisen hoidon järjestämiseen. Yhteiskunnan etu on huolehtia omaishoitajan tekemän työn tukemisesta ja omaishoitajan jaksamisen tukemisesta esim. kuntoutuksen keinoin myös hänen kohdallaan.

Vaikeaa tai harvinaista hengityssairautta sairastavat tai kotihappihoidossa olevat hengityssairaat tarvitsevat usein omaishoitajaa. Raskain vaihe sekä henkisen että fyysisen kuormittavuuden osalta on omaishoitajalle sairastuneen loppuvaiheen hoito. Omaishoitaja huolehtii mm. monista hoidollisista toimenpiteistä, laitehuollosta ja sairastuneen henkisten voimavarojen tukemisesta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden eli Kelan, kuntien sosiaalitoimen ja kotisairaanhoidon yhteisellä vastuulla on huolehtia siitä, että omaishoitajat saavat helposti ja pyytämättä tarvitsemansa tiedot itselleen kuuluvista oikeuksista, tuesta ja palveluista.

Jotta omaishoitaja voi saada itselleen kuuluvat tuet, tarvitaan ajantasainen hengityssairaanhoidon- ja palvelusuunnitelma. Viranomaisten velvollisuus on huolehtia, että ajantasainen suunnitelma löytyy.